

VI ER STORE BARN.

12

Rett som det er hører man folk si og gjøre de mest utrolige ting. Og at der ikke sitter mange flere i fengsel her i landet enn tilfelle er viser at Vår Herre beskytter oss, og at Gestapo ikke er så smart som det selv tror. Men tallet på de fengslede er stort nok, det nærmer sig vel 3000 nu. Og vi kan alle hindre dets vekst ved å tie stille med det vi vet og hører. Si f.eks. ikke at "jog har fått TIDENS TEGN" eller "ALT FOR NORGE" eller "NORGE IDAG" eller "NORSK FRONT" eller "FOLKEVILJEN" eller "FRI FAGBEVEGELSE". Les dem, send dem videre og fortel hvad der står i dem. Men ti stille med navner og lignende. Der kan stå en provokatør i nærheten og så kan vi få en hånd på skulderen med spørsmål om et eller annet. Og så kan vi bli arrestert og hvem av oss tør på forhånd si at "jog skal nok holde munn". Det vet ingen av oss. Tortur og psykisk press kan bryte ned motet i dens sterkeste. -

KIRKEKLOKKENE VÅRE.

Kling no klokka,
ring og lokka,
ring og lokka fra tusen tårn.
Tona om frølsa,
kalla og helsa
kalla og helsa med fred Guds barn.
Kling no klokka,
ring og lokka
ring og lokka fra tusen tårn.

Elias Blix.

SVENSKENE OG VI.

Forleden dag inneholdt den ufri norske pressen en notis om at svenskene etter tysk anmodning hadde trukket tilbake alle sine konsulater i Norge unntatt det i Oslo. Vi forstår og skal ikke blande oss op i slike indre svenske ting som at Sverige tillater tyske troppetransporter over svensk jord, for det angår strengt tatt ikke oss. - Men var det egentlig nødvendig å gå med på det tyske krav vedrørende konsulaternes som utelukkende har til hensikt å knekke oss nasjonalt???

Vi nevner dette uten bitterhet, det er bare en opinionsytring. Og slike bagateller skal ikke få oss til å glemme det brodersind det svenske folket har vist oss ved de store gaver vi har mottatt og som hadde vært større hvis ikke tyskerne dels hadde forbudt oss å ta mot dem og dels hadde tatt dem selv. Men mere enn disse gavene glæder den holdning store kretse av det intellektuelle Sverige har tatt i vår kamp mot forrederne og despotene. Navne som Torgny Segerstedt og Alf Ahlberg vil lenge bli husket i Norge. Vi er også takknemlig over den svenske presse som gjennomgående gir uttrykk for et ganske annet syn enn de som bestemmer svensk politikk idag.

Om morgenen 2. september innholdt den ufri norske pressen en meddelelse om at dagen var offentlig flaggdag i anledning av at den dag blev det finske flagg heist på Viborg Slott. Og da Oslos borgere gikk til arbeidet den dag valet splittflagget fra de fleste offentlige og halvoffentlige bygninger. Men ellers var der ikke et flagg å se. De tomme flaggstenger i Karl Johansgate virket dobbelt nakne. På rådhuset var der også heist et norsk flagg i dagens anledning, men det blev fjernet ut på dagen efter tysk ordre. - Hver eneste nordmann føler i disse dage for Finland og vi beklager at det av tyskerne er blitt tvunget inn i krigen og vi vil glæde oss om finnene ved fredsslutningen får igjen de landskaper de måtte avstå efter den forrige krig med Russland. De nakne norske flaggstengerne på den dag da Finlands flag blev heist på Viborg slott, var derfor ingen anti-finsk demonstrasjon. De var bare en taus folkeavstemning mot NS og tyskerne.

SMÅNYTT FRA MANGE KANTER.

LONDON: Shakespære's festligheterne i Stratford-on-Avon har gått sin gang i år som tidligere. Besøket har vært stort og man har ikke vært genert av bombing. - Årets kunst-begivenhet har vært en utstilling i National Gallery av Whistler.

HELSINGFORS: Man regner at der ved utgangen av august hadde faldt 35 000 finner av de 350 000 som er under våben. Der er 80 000 tyskere i Finland. Av disse var der samtidig faldt 11 000.

TRONDHEIM: Fylkesmann Prytz har sammen med Gestapo og lokale-NS-folk forsøkt å intrigere bort lederen av en landskjent bedrift. Han hadde fått departementet i Oslo med på saken men de tyske myndigheter som hadde den avgjørende innflydelse avsa å ansette fylkesmannens protesje med begrunnelsen: Vi vil ikke ha noe med den fyllebotten å gjøre. -

LONDON: De nyste bombene R.A.F. har fått har en sprengladning som er 10 gange så sterk som bomber av en tilsvarende størrelse hadde for kort tid siden.

HELSINGBORG: Den engelske konsul her, Curt Westreyr, har fra en engelsk kvinne Annie Williams mottatt et brev hvori hun ber ham overbringe byen sin varmeste takk for den pene måten hvorpå man vernar om sønnens grav. Han forulykket ved den svenske kyst med sitt fly og blev beravet i Helsingborg og moren fikk av konsul Westreyr sendende et fotografi av graven.

LONDON: Utlendinger som kommer hit er naturligvis bedrøvet over å se at så mange kjente og kjære steder er skadet av bombing. Men samtidig glæder de sig over at byens beplantningsvesen sørger for at parkene er i orden. Og blomsterfloret i St. James Park har aldrig vært rikere enn i denne sommer.

SANDVIKA: Idrettsklubben GRANE, Sandvika som NS nu har "tatt hånd om" hadde 300 medlemmer. På grunn av NS-inngripen er der nu bare 2 medlemmer igjen, begge sønner av nazi-ordføreren i Bærum, Jahr. Klubbens mange pokaler og premier blev tatt av NS.

STABEKK: Også Stabekk Idrettsforening er blitt tatt under NS-beskyttelse og foreningens pokaler og premier er tatt av NS.

OSLO ER FORELÖBIG UTEN NATIONALTHEATRET.

De forestillingene på hovedsenen i Oslo begynte efter ferien blev Lasse Segelcke og Tore Segelcke og Lillemor von Hanno som optratte i "TRE PAR" og som står på senen da teppet går op, hyldet demonstrativt av et fulltallig publikum og det samme gjentok sig i de få dage av august da vi annu hadde vårt Nationaltheater i Oslo. Nu er det helt i henderne på tyskerne og NS. - De ti dagene da skuespillerne annu spilte på sine gamle kontrakter var forövrig de mest pinefulle de har hatt under konflikten. Og vi skal gjengi dens siste faser:

25. august var satt som frist for undertegnelse av de nye kontrakter som gjør skuespillerne til rettsløse slaver. Det haglet over dem med trussler, men de stod på sitt. Verst var det for Nationaltheatrets kunstnere. Dets styre satt i fengsel og teaterchef Normann avsatt. Hvem var det? Skuespillerne erklarte at de ikke ville undertegne noen kontrakter for de fikk vite hvem det var og 26de august blev det innkaldt til møte hvor den mystiske mann på teatret som heter Holtskog blev presentert for skuespillerne og oplyste hvem som skulle bli teatrets nye chef. Ryktet hadde talt sandt, det var som antydnet i vårt forrige nummer Gustav Berg-Jäger. Han er ukjent for alle teaterfolk bortsett fra at han for 35 år siden var elev i noen tid ved Fahlströms teater.

Så nektet skuespillerne å undertegne, for de mente som sandt er at Berg-Jäger ikke var noen garanti for forsvarlig kunstnerisk ledelse. Men dette bragte begeret til å flyte over for teaterdiktator Finn Halvorsen - det verste kryp i hele NS - og Holtskog fikk i oppdrag å meddele skuespillerne:

"Hvis kontraktene ikke blev undertegnet 28. august ville skuespillerne bli stillet for standrett" - Dette blev gitt som en meddelelse fra tyskerne. Herr Holtskog oplyste videre at der i den siste tid var begått endel dynamittsprengninger og andre provokasjoner i Oslo og Omegn og at tyskerne i forbindelse med disse uopklarte ting ville benytte enhver anledning til å statuere et eksempel ved å innføre undtagelsestilstand. Standrett ville derfor tre i kraft overfor skuespillerne hvis kontraktene ikke blev undertegnet. Stillet overfor denne trussel fant skuespillerne det riktig å undertegne.

Skuespillerne har gjort en kraftig innsats i vår kamp. Vi skal aldrig glemme dem dette. Denne gang har de måttet trekke sig tilbake til neste skanse, fullt opmerksom på at der forestår nye individuelle kamper.

Nationaltheatrets første sesong i nyordningens tegn åpnet forleden med tysk gjestespill som skal vare i fem uker. I den tid må teatret stå tomt. Vi gjentar: I DEN TID MÅ TEATRET STÅ TOMT. Men den nye chef som har sneket sig til en stilling og Finn Halvorsen - hvis moralske oppløsning har gått så forferdende fort, skal også få føle publikums holdning. Skuespillerne har gjort sitt, nu er det vår tur. Nationaltheatret er pestbefengt akkurat som den beryktede kneipe Loewenbrau i Universitetsgaten. Boikott teatret. -

Efter dette ser det ut til at de övrige statsunderstøttede sener Det Norske Teater og teatrene i Bergen og Trondheim vil få fortsette med den tidligere ledelse, idet departementet forelöbig har gitt dem tilladelse til å drive på det gamle grunnlag.

KST. HAGELIEN OG HANS HIRDMENN I AKSJON.

Torsdag 28/8 innfant hirden sig mannsterkt i Forsyningsdepartementet både i Grubbegata og i Trafikkontoret i Handelsbygningen på Drammensveien. De ankom ved 10.30-tiden. Ingen av funksjonærene fikk forlate sine plasser eller benytte telefon. Hirdens oppgave var å henge op 2 plakater i hvert rum. "Aksjonen" stød på i en time. Kst. Ravner ringte op kst. Hagelien og forlangte at han skulle stoppe aksjonen. Kst. Hagelien arriverte personlig, men blev stoppet ved inngangen av sin egen hird og slapp ikke inn. Han gjorde utrykkelig opmerksom på at han var kst. Hagelien, men dette gjorde öiensynlig intet inntrykk på de pliktopfyllende hirdmenn.

Saken har imidlertid fått et litet efterspill. Kst. Ravner har forlangt garanti for at departementet skal forskånes for denslags aksjoner i fremtiden, samtidig som han har forlangt at hirden skal fjerne de plakater som er satt op. Kst. Ravner setter sin stilling inn på dette. Han støttes av ekspedisjonssjef A. Schei i Forsyningsdepartementet og direktör N. Schei i direktoratet for Proviantering og Rasjonering, som også truer med å gå. Disse støttes igjen av Oberregierungsrat Baudisch i R.K., men denne beklager at saklige interesser ofte må vike for partiets politikk. Det ser ut som om tyskerne er av den mening at våre hjemlige nazister kan få tumle i Kultur- og Justisdepartementet og lignende institusjoner, men at de absolutt ikke må få slippe til i nærings- og bedriftslivets ledelse og organisasjoner. Den faglige avdeling i R.K. er således meget engstelig for den venning saken har tatt i Forsyningsdepartementet.

1ste september 1941 har Forsyningsdepartementet gitt ordre til 30 meierier om at de på grunn av "spesielle forhold" straks må levere tilsammen ca. 200 000 kilo ost til meieriernes eksportlag.

De forskjellige meierier skal levere fra 1000 til 17000 kilo hver. De "spesielle forhold" som der henvises til er de samme forhold som stadig gjør sig gjeldende, nemlig det umottelige tyske behov.

Det er jo da bare rimelig at der er melkemangel for nordmenn.

Det kan i denne forbindelse ha interesse å henvises til stadige motiver i tyske aviser om at Tyskland eksporterer masser av celluloseföer til Norge, så at melkemengden i Norge er stadig stigende.

Ved Akers Mek. Verksted blev arbeidet nedlagt mandag den 8. ds. da verkstedets arbeidere ikke fikk melk. Melkestreiken brette sig i löpet av mandagen til byens övrige verksteder, og endel bedrifter hvor arbeidet blev nedlagt. Idag, tirsdag, fortsetter streiken og man avventer spent myndigheternes skritt i saken. - Nordmenn hold sammen og vis ikke lunkenhet - vi trenger melken skal vi kunne holde oss arbeidsdyktige og vi har nok melk i vårt land.

En av våre tobakksforretninger med relativt stort avissalg har solgt 2 eksemplarer av Fritt Folk i de 5 måneder den har fört avisen. På bakverkselset ligger en stabel av aviser fra gulv til tak. Innehaveren har gjentagne ganger purret på ekspedisjonen for å få hentet avisene, men forgjeves. -

5
Ta kopier og send videre! I iallfall dette eksemplaret gå videre og stadig videre!

T I D E N S T E G N

32. årg. Grunnlagt av O. Thomassen 27. september 1941 Nr. 93

NYHETENE FORTSETTER Å KOMME.

Til tross for at radioapparatene nu er beslaglagt overalt, har det ikke lykkes å blokkere oss for nyheter om det som foregår på de forskjellige fronter. Mange får idag Englandsnyhetene stukket inn gjennen postkassen. Spør disse nyhetene videre, men la det skje så ubemerket som mulig, og fortell ikke hvordan De får dem, det kan lett skade den nyhetstjenesten som nu alle nordmenn setter slik pris på.

HANS LAJESTET KONG HAARONS TALE I KRINGKASTINGEN 11/9-1941:

Kjære landsmenn,
Jeg er kommet hit ikveld for å si noen ord til dere der hjemme för tyskerne tar radioen. De viser kun ved denne handling at de er redde for sannhetens röst. Jeg vil si til dere at vi som står utenfor landets grenser har den største sympati för dere som der blir övet vold og terror mot. Suddene i Oslo har vist verden hvilket kulturnivå tyskerne står på. Pröv å bevare sindighet og ro, men vi skal alltid ha för öiet Chr. Richards ord:

Kjemp för alt hvad du har kjært,
dö om så det gjelder;
da er livet ei så svart,
döden ikke heller.

Jeg ber dere: Hold ut! Befrielsens time er kanskje nærmere enn dere tror.

NOREGS KONUNG.

I gamle dagar
- so segjer saga -
när det seg hövde
at einkvan fråga
kvar Noregs konung
å finna var,
han fekk på spursnålet
detta svar
- og ordet höyrdest
so trygdar sterke -
"Der stend han fremst
under Noregs merke".

Og hädin för Noreg
enn som me sjå,
og enn vert Noreg
trakka på tå.
Men aldri bry deg,
det stend ikkje på,
för Noreg, det hev
sin konung enda.

DE HEMMETTEDE NORSKE ARBEIDERLEDERE.

I anledning dödsdommene over de norske arbeiderledere Viggo H nsteen og Rolf Backström skriver G teborgposten 11/9-41 en lengre artikkel.

Avisen sammenligner situasjonen i Norge med situasjonen under skrekkveldet i Europa i de siste år Napoleon regjerte.

Vend.

15 OKT. 1941

Mappe
Eksp. 93
Arg. 17/9-41
O. V. JOSY/41
Jfr.

13